

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI FILIPA FISCHERA

LA NOTION DE FRANCOPHONIE DANS LA DIDACTIQUE DU FLE

Francouzsky psaná diplomová práce F. Fischera obsahuje 76 stran, 69 tvoří vlastní text, za ním je připojen česky napsaný souhrn a seznam literatury a ilustrací. Je rovněž opatřena abstraktem v angličtině.

Práce je přehledně a logicky rozčleněna na úvod a dvě části. První je obecná, týká se tématu frankofonie. Stěžejní, empirickou část práce představuje ta druhá, věnovaná stereotypu při výuce jazyka. Výzkum, z něhož vychází, prováděl autor již od roku 2005, což svědčí o tom, že téma své práce nevybíral náhodně, narychlo, ale že je výsledkem jeho dlouhodobého zájmu jednak obecně o téma frankofonie a úžeji o předávání frankofonní kultury prostřednictvím výuky francouzského jazyka.

První část práce jasně vypovídá o tom, že si diplomant k tématu nastudoval řadu odborné literatury, a to z různých oborů, od jazykových disciplín až po ekonomii. Zabývá se různými významy pojmu frankofonie, podává přehled frankofonních zemí a vysvětluje i zrod mezinárodní organizace francouzsky mluvících zemí. Tento přístup má ovšem i svá úskalí. Domnívám se, že se Filipu Fischerovi v této části nepodařilo přesněji definovat jedno téma a tomu se více věnovat. Místo toho je pohlcen obrovskou šíří problematiky frankofonie, každé téma chce alespoň zmínit, prostor se jim věnovat však pochopitelně ve své práci nemá. Nicméně toto bývá častým prohřeškem diplomových prací, a tak spíš než vážnou výtku přidávám tento postřeh jako připomínku.

Sevřenější formou se však vyznačuje část druhá. Je také výsledkem víceleté diplomantovy práce. Snad i proto je škoda, že prezentaci výzkumu nevěnoval ve své diplomové práci trochu více prostoru. V první kapitole definuje kulturní stereotyp, opět se nespokojuje s jediným výkladem, vychází z více prací, lingvistických i didaktických. Jednu kapitolu věnuje i původu stereotypu, čímž se dostává i do oblasti sémiologie a vysvětluje vztah stereotypu a mýtu.

V další kapitole nás již diplomant seznamuje se svým výzkumem. Ten provedl u 437 studentů, a to v průběhu let 2005 a 2009. Studenti při něm měli nakreslit nebo slovně vyjádřit to, co je napadne, když se řekne francouzský jazyk a frankofonní kultura.

Přestože sám autor výzkumu přiznává, že vyvozování všeobecně platných závěrů na základě - byť takto obsáhlého výzkumu - je problematické, některé své závěry do jisté míry kategoricky formuluje. Jako třeba ten, že je vážné, že téměř všichni studenti mají zjednodušenou, omezenou představu o francouzské kultuře. Mé otázky na F. Fischera pro rozpravu při obhajobě tudíž zní, zda vůbec tato metoda výzkumu, kdy se zkoumají asociace (sám diplomant s tímto termínem pracuje), tedy první, co nás napadne, může, alespoň teoreticky, vést k jinému závěru, než k závěru zjednodušeného vnímání zkoumaného objektu? Není to podstatou asociace? I kdyby výuka francouzštiny byla v Česku více orientována na celý frankofonní svět, a nikoli téměř výhradně na Francii, změnilo by to asociace studentů v souvislosti s tématem francouzský jazyk?

Další závěr z výzkumu je podle diplomanta ten, že výuka francouzštiny je velmi poznamenána stereotypy, že vidění frankofonní civilizace je vzdálené skutečné realitě. Zajímalo by mě, zda je na vině pouze výuka francouzštiny, učebnice. Jsou i jiné důvody?

Geografická blízkost, mediální stereotypy, tedy opomíjení neevropských témat ve zpravodajství (s výjimkou humanitárních katastrof či válečných konfliktů)?

Posuzovaná práce vyvolává řadu dalších otázek, a to by každá dobře napsaná práce měla. Díky zaujetí Fischera pro dané téma můžeme jistě očekávat průběžné hledání odpovědí na ně. V diplomové práci pro jejich řešení prostor není.

Práce je po obsahové i stylistické stránce, i přes výše zmíněné připomínky, prací zdařilou. Škoda jen, že v ní zbyla řada překlepů a chyb z nepozornosti. Vypisovat je zde nebudu, vyznačila jsem je přímo do diplomové práce. Nedostatky spatřuji i v práci s citovanou literaturou. U citací chybí číslo stránky, ze které bylo citováno. Navíc u některých zdrojů nevíme, zda si je diplomant pořídil sám (přepisy projevů), nebo zda je někde již přepsané našel.

Filip Fischer ve své práci prokázal zaujetí pro téma a jeho výbornou znalost, práce odpovídá nárokům, které jsou na tento typ prací kladeny, a tak ji mohu jednoznačně doporučit k obhajobě.

PhDr. Alena Vacková, Ph.D.

Katedra FJL

PedF UK Praha